

Asia: VN/899/2021

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi CSC -Tieteen tietotekniikan keskus Oy -nimisestä yhtiöstä ja sen hallinnoiman tutkimusinfrastruktuurin yhteiskäytöstä

1. Lausuntonne sidosyksikköasemasta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry ("EK") kiittää tilaisuudesta lausua asiassa.

CSC - Tieteen tietotekniikan keskus Oy ("CSC") hallinnoi sidosyksikkönä Suomen ja Euroopan kannalta tärkeää tutkimusinfrastruktuuria. Hallitus on uudistamassa hankintalakia, ja CSC:n erityistehtävien hoitaminen sidosyksikkönä tarvitsee tässä yhteydessä selkeytystä.

EK kannattaa esitystä lähtökohdiltaan, sillä on erittäin tärkeää turvata CSC:n erityisasema tutkimuksen sidosyksikkönä. On järkevää turvata CSC:n asema tieteellisen laskennan sekä tiettyjen tieteen kansallisten peruspalveluiden ja kansainvälisen yhteistyön osalta.

Lain muotoilu on nyt kuitenkin turhan lavea, kun se sisältää liitännäiset palvelut ja pykälämuotoilu ei rajaa toimintaa suurteholaskentaan. Tällöin sääntelypoikkeuksen alle voisi mennä pelkästään käyttö- ja tukipalveluita, jossa on kilpailulliset markkinat.

Ilman selkeytystä in-house toiminta voisi laajentua kilpailullisille markkinoille toimittamalla omistajille palveluita samalla kentällä markkinatoimijoiden kanssa. Näitä tilanteita ei välttämättä tunnisteta ajoissa. Tällä hetkellä CSC:n hallinnollinen valvonta on omistajavetoisen neuvottelukunnan ja valtion omistajaohjauksen varassa. Kun se on saamassa huomattavan poikkeuksen hankintalain sidosyksikkösääntelystä, niin läpinäkyvyyttä ja itsearviointia on perusteltua vahvistaa tältä osin.

Näillä perusteille ehdotamme seuraavia tarkennuksia ja muutoksia koskien ulosmyyntiin liittyvää pykälää ja lisäksi ehdotamme jatkotyötä varten ulosmyynnin seurantaan liittyvää tarkennusta:

Ulosmyynti: selvennetään, ettei tukipalveluita saa myydä erikseen vaan niitä on myytävä pelkästään kiinteänä osana (suurteholaskennan) kapasiteettia.

Esimerkiksi: 4 § Tutkimusinfrastruktuurin yhteiskäyttö (muokausehdotukset suluissa)

Yhtiö voi hankintalain 15 §:ssä tarkoitetun sidosyksikköaseman rajoittamatta myydä markkinaehtoisesti 3 §:ssä tarkoitettujen laitteistojen kapasiteettia sekä [LISÄTÄÄN: sekä kapasiteetin toimittamiseen tarvittavia] [POISTETAAN: siihen liittyviä] resursseja ja liitännäispalveluita muille tahoille kuin yhtiöön määräysvaltaa käyttäville hankintayksiköille, kun tällaiseen taloudelliseen toimintaan vuosittain kohdistettu kapasiteetti on enintään 20 prosenttia yhtiön vuotuisesta laitteistojen kokonaiskapasiteetista.

Läpinäkyvyys ja seuranta / kilpailuneutraliteettikertomus:

- veloitetaan CSC tekemään vuosittainen selonteko sekä ulosmyynnistä että in-house myynnistä. Tämä kilpailuneutraliteettikertomus voitaisiin tehdä osana tilinpäätöstä, tukemaan omistajaohjausta ja hallinnollista valvontaa. Kilpailuneutraliteettikertomukseen voisi sisältyä esim. markkinakartoitus ja toiminnan kehittyminen, markkinatoimijuus ja -hinnoittelu. Lisäksi kertomuksen tulisi kattaa myynti omistajille. Tämä auttaisi CSC:tä ja sen omistajia arvioimaan kehitystä ja reagoimaan ajoissa mahdollisiin toiminnan muutoksiin ja välttämään kilpailuneutraliteettiongelmat.

2. Lausuntonne tutkimusinfrastruktuurin yhteiskäytöstä

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

EK kiinnittää huomiota lopuksi siihen, että CSC:llä tulee olemaan merkittävä rooli myös pian toimintansa aloittavan LUMI AI Factoryn hallinnoinnissa. LUMI AI Factory on yksi lukuisista EU:n tekoälytehtaista, joiden tavoitteena on edistää tekoälyteknologioiden innovointia, eettisen tekoälyn kehitystä ja tukea erityisesti eurooppalaisia pk-yrityksiä ja startup-kenttää tekoälykehityksessä. On tärkeä löytää tasapaino tekoälykehityksen tukemisen ja reilun kilpailun välillä. LUMI AI Factoryllä voi olla merkittävä rooli myös EU:n tekoälysäädöksen sääntelyn testiympäristöjen (ns. regulatory sandbox) toteuttamisessa Suomessa. Tämä rooli tulisi miettiä yhteistyössä tekoälyn sääntelyhiekkalaatikkoja koskevaa lakiesitystä valmistelevan työ- ja elinkeinoministeriön kanssa. Jatkotyössä tulisi ottaa huomioon mahdolliset määritelmät ja rajanvedot CSC:lle annettujen ulosmyyntirajojen poikkeusten kanssa, vaikka tässä vaiheessa ei ole ilmennyt tunnistettavia ongelmia.

3. Lausuntonne yhtiön varautumisvelvollisuudesta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Bertell Sanna-Maria
Elinkeinoelämän keskusliitto EK